

Kỹ năng tham vấn giáo dục

- I. Khái niệm
- II. Nguyên tắc
- III. Đạo đức nghề nghiệp
- IV. Các phẩm chất tâm lý
- V. Các giai đoạn của quá trình tham vấn
- VI. Các kỹ năng tham vấn cơ bản

Khái niệm

- 1. Tham vấn (counsling): là một quá trình tương tác tích cực giữa NTV với TC:
 - NTV sử dụng kiến thức, kĩ năng chuyên môn để tìm hiểu thấu đáo vấn đề của TC
 - Tìm hiểu, khơi dậy tìm năng của TC, giúp TC tự giải quyết vấn đề trên cơ sở hiểu biết đầy đủ thông tin và tạo ra sự thay đổi tích cực nơi TC

Khái niệm

2. Tư vấn (consultation): là hoạt động cung ứng lời khuyên, sư chỉ dẫn cu thể để giải quyết vấn đề từ phía nhà tư vấn (người có kiến thức chuyên môn, hiểu biết nhất định về một lĩnh vực cụ thể) cho cá nhân hay tổ chức xã hội có nhu cầu được cung cấp thông tin, hỏi ý kiến hoặc tìm kiếm giải pháp hay 1 lời khuyên cho vấn đề của họ thuộc phạm vi chuyên môn của nhà tư vấn để giúp họ giải quyết vấn đề một cách có hiệu quả.

Phân biệt giữa tham vấn với tư vấn

Tham vấn	Tư vấn
Là cuộc nói chuyện mang tính cá nhân giữa NTV với TC.	Là cuộc nói chuyện mang tính công việc giữa NTV với TC.
Trọng tâm của tham vấn đặt ở TC	Trọng tâm của tư vấn đặt ở NTV
TC sẽ tự đưa ra lựa chọn tối	NTV đưa ra chỉ dẫn cụ thể
ưu. TC sẽ tự giải quyết vấn đề không tạo ra sự ỷ lại vào NTV	TC dựa vào sự chỉ dẫn mà giải quyết vấn đề, có thể tạo ra sự ỷ lại vào NTV
Mối quan hệ với TC và niềm tin mà TC dành cho NTV là yếu tố quyết định	Kiến thức chuyên môn và sự hiểu biết của NTV là yếu tố quyết định

Phân biệt giữa tham vấn với tư vấn

Tham vấn	Tư vấn
TC có vai trò chủ động.	NTV có vai trò chủ động.
NTV chỉ là người khơi dậy giúp TC nhận ra và sử dụng khả năng, thế mạnh của mình như 1 chủ thể tự giải quyết vấn đề của mình	NTV chỉ dẫn, khuyên bảo để TC làm theo một cách thụ động, có khi là máy móc
Tập trung vào con người.	Tập trung vào nan đề.
NTV cần đồng cảm và chấp nhận vô điều kiện những xúc cảm, bức xúc và tình cảm của TC	NTV làm điều gì đó cho người khác, ban ân mà không cần thể hiện sự đồng cảm, không cần xét đến hoàn cảnh TC
Có tính song phương (2 bên): TC và NTV Nan đề luôn là của TC	Có tính tam phương (3 bên): TC, NTV và nan đề (đối tượng cần tác động). Nan đề có thể không là của TC

II. Nguyên tắc

- 1. Tôn trọng TC
- 2. Không phán xét TC
- 3. Dành quyền tự quyết cho TC
- 4. Bảo mật cho vấn đề của TC

1. Tôn trọng thân chủ

Yêu cầu:

- + Tôn trọng TC như là một nhân cách độc lập
- + Tôn trọng TC vô điều kiện

Cách thực hiện

- + Để TC sống với những cảm xúc của mình lúc đó
- + Tin tưởng vào khả năng thay đổi, hướng thượng của TC

2. Không phán xét TC

Yêu cầu

Không nhận xét, đánh giá, kết luận về TC hoặc vấn đề của TC

Cách thực hiện

- + Giúp TC cảm thấy được thông cảm, sẻ chia, thấu hiểu; tạo mối quan hệ chân thành, cởi mở → TC tự tin, tự bộc lộ toàn bộ cảm xúc, suy nghĩ thật của mình
- + Việc quan sát và trợ giúp diễn ra một cách khách quan, không bị nhiễu do phán xét chủ quan của NTV

3. Dành quyền tự quyết cho TC

Yêu cầu

- + Không cho lời khuyên, chỉ dẫn
- + Không quyết định thay cho TC

Cách thực hiện

Để TC đưa ra cách giải quyết (tự quyết) và có trách nhiệm với cách giải quyết đó